

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 6, 2022

Інститут цифровізації освіти НАПН України
Відділ компаративістики інформаційно-
освітніх інновацій

ВЕБ-ОРІЄНТОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОМУ НАВЧАННІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

В умовах стрімкого розвитку сучасного інформаційного суспільства ідея використання веб-орієнтованих технологій для зміцнення здоров'я і сприяння поширенню здоров'язбережувальної інформації на місцевому, національному, регіональному та глобальному рівнях увиразнилася в міжнародній програмі «Здоров'я 2.0» («Health 2.0»), що функціонує у Всесвітній мережі на основі використання платформи WEB 2.0. Реалізація ідей про використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальній сфері набуває особливої актуальності для України, одним зі стратегічних напрямів розвитку якої є удосконалення системи охорони здоров'я, становлення і поширення здорового способу життя. Ця проблема стала першочерговою через тривожні результати дослідження стану здоров'я населення в Україні.

Особливого статусу у здоров'язбережувальній сфері набувають діти, у яких уособлюється майбутнє держави, і забезпечення їх фізичного, соціального й духовного здоров'я має стати пріоритетом для суспільства в цілому.

Одним із шляхів розв'язання окреслених завдань є використання веб-орієнтованих технологій для підтримки здоров'язбережувального навчання учнів початкових класів. За такого підходу активізуються знання й уміння учнів, набуті під час вивчення різних дисциплін, зокрема, «Інформатика», «Основи здоров'я» та «Фізична культура». Оскільки вивчення веб-орієнтованих технологій

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 6, 2022

розпочинається з третього класу на уроках «Інформатики», то важливим є охоплення учнів 3–4 класів, що пояснюється спрямованістю використання веб-орієнтованих технологій в умовах природного навчального процесу, зміст якого відповідає програмам навчання у початковій школі. Важливість використання веб-орієнтованих технологій для підтримки здоров'язбережувального навчання зумовлена наявністю високого педагогічного потенціалу зазначених технологій, що надає можливість всім суб'єктам освітнього процесу (учням, педагогам, батькам) стати дослідниками і творцями здоров'язбережувальних знань, а також координувати дії щодо організації здоров'язбережувального навчання.

Здоров'язбережувальні технології - це алгоритмізоване виконання комплексу вправ і забезпечення умов, що сприяють збереженню здоров'я і здоровому способу життя учнів початкових класів. До здоров'язбережувальних технологій належать технології виконання ранкової гімнастики, самомасажів, фізкультхвилинок, релаксаційно-розвантажувальних вправ, стимулювання психоемоційного стану, гімнастики для очей, вправ для постави. Отже, змістовий компонент здоров'язбережувального навчання має містити інформаційні відомості про здоровий спосіб життя і здоров'язбережувальні технології за такими основними напрямками:

- гігієна середовища (мікроклімат житлового приміщення, класної кімнати);
- особиста гігієна (харчування; сон, навчання, відпочинок, режим дня, загартовування, користування персональним комп'ютером);
- комплекси оздоровчих вправ (активізація рухової активності, дихальні гімнастики, вправи для очей, для вироблення навичок підтримки правильної постави, масажі, самомасажі);
- психогігієнічні та релаксаційні вправи для гармонізації та відновлення духовного, психічного і фізичного здоров'я (створення позитивної атмосфери, тренінги, аутотренінги зняття напружених, агресивних, депресивних почуттєво-емоційних станів); – профілактика шкідливих звичок і захворювань.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 6, 2022

Веб-технології підтримки змістового компонента здоров'язбережувального навчання – це технології пошуку, збереження, перетворення й обміну інформації про здоров'язбережувальне навчання учнів початкових класів за допомогою мережі. Окрім текстової інформації на мережних ресурсах змістовий компонент варто проектувати на мультимедійних продуктах: відеоролики правильного виконання гімнастичних вправ; аудіо ролики із записом звуків природи, фоновою музикою для релаксаційних і гімнастичних вправ; цікавими корисними заставками для дітей; відеосюжетами драматизацій щодо правильного ведення здорового способу життя, тематичні презентації.

Отже, до веб-технологій належать такі: веб-технології пошуку на основі введеного запиту; веб-технології збереження інформації про здоров'язбережувальне навчання (веб-сайти, блоги, словники, науково-методичні, науково-довідникові джерела, які розміщені в мережі). Організаційні форми здоров'язбережувального навчання поділяються на: класно-урочні (уроки з усіх навчальних дисциплін, у т.ч.: уроки здоров'я, фізичної культури, інформатики, заняття в групах продовженого дня), позаурочні (перерви, індивідуальні і групові заняття, масові заходи: ранкова гімнастика, свята, Дні здоров'я тощо), позашкільні (походи, екскурсії, заняття в гуртках на базі інституцій неформальної освіти: еколого-натуралістичні центри, клуби за інтересами, громадські організації та ін.) та інтегровані (навчально-дослідницькі проекти, заходи, що організовані різними інституціями: навчально-виховними, медичними закладами, громадськими організаціями та ін.).

На основі використання веб-орієнтованих технологій учитель й учні працюють з новими видами тексту, жанрами, формами дискусій, моделями комунікації, базами даних – гіпертексти, інфографіка, відеоблоги, інтернет-спільноти та ін. Їх об'єднує загальна ідея спільної творчості, створення якомога більш відкритих і доступних ресурсів і необмежених можливостей обміну інформацією та її використання (філософія Web 2.0).

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 6, 2022

Таким чином, позитивний потенціал пізнавально-активного поля різко зростає, якщо учні будуть засвоювати інформаційний образ через власні творчі дії за допомогою веб-орієнтованих технологій. Осягнення образу не тільки на слух, а й через зорове сприймання, через рух (пантомімічного відображення), через синтез мовленнєво-рухової експресії, драматично-ігрової діяльності, через експериментування з різними матеріалами забезпечує формування і стійке запам'ятовування інформаційних образів в уяві учнів. А отже вчитель має застосовувати такі технології, які б забезпечували творчу діяльність, як у реальному, так і у віртуальному, створеному веб-орієнтованими технологіями середовищі.

Список використаних джерел:

1. Биков В.Ю. Методологічні та методичні основи створення і використання електронних засобів навчального призначення / Биков В.Ю., Лапинський В.В. // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2012. – №2. – С. 3-6. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/502>.
2. Лещенко М., Тимчук Л. Розвиток інформаційно-комунікаційних і медіа компетентностей учителів у міжнародному педагогічному просторі [Електронний ресурс] // Інформаційні технології і засоби навчання, 2013, Т. 38 №6 Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua>
3. Носенко Ю.Г. Визначення рівня обізнаності учнів і вчителів основної школи щодо здоров'язберезувального використання програмно-апаратних засобів (результати дослідження) [Електронний ресурс] / Воронцова Е.В., Носенко Ю.Г., Сухих А.С. // Інформаційні технології і засоби навчання, 2014. – №6 (44). – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/>
4. Теорія і практика використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язберезувальному навчанні учнів початкових класів / М. П. Лещенко, М. М. Ястребов // Інформаційні технології і засоби навчання. - 2016. - Т. 54, вип. 4. - С. 53-71. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2016_54_4_7

Матеріал підготувала: Лещенко М.П., д.п.н., професор

Адреса: Україна, 04060, м. Київ, вул. Максима Берлінського, 9

тел./факс: (044) 440-47-03